

מסורת הש"ס

(א) [מספחה דביי פיר], (ב) [מספחה], (ג) [מקמ קמ], (ד) [בית], (ה) [פיש מולין סו], (ו) [בית לא], (ז) [מקמ כב], (ח) [בית כב לא], (ט) [מקמ פט], (י) [מקמ כב], (יא) [מקמ פט], (יב) [מקמ פט].

תורה אור השלם
1. לא תראה את שור
אדוק או את שור נדרים
ההוצאות מהם הישב
תשיבם לאדוק:
דברים כב א

הגהות הב"ח

(א) גבי רשכיה את שור
ונפיק: (ב) תובי דיה אלא
וכי פי שאניה
משתמרת אלא בנות
תשיב:

הגהות הגר"א

[א] גבי א"ל מודיעת
פי' יניב ויניקת המורים
(א"ל) הוא (בבבסי)
פי' ויניב דמייני גיב
מקום ששחורה אלא
הא"ל פנב עניקא שלני
ועבדנא קמין רבי' ק"ק
ה' ומש"ו ועוד דקאמר
כתיב ידוע דמספח
בתיא היין פסיעה ליה
דבית המלאכה כהנה מבידי
חיוב פי' לעולם פי' ועמון
אלן דיה החזרה לאכידה
ל"ד ד"ל דק"ל אכידה:

החזירה. לאכידה: למקום שיראנה. מגניבה ואכידה ושומר שכן מייב כפי' שכיח איניש בביתיה אלא בנהרים שיחזירו לרשותו. של בעלים: מאי מולא בביתו וקמני חיוב: מודיעת לך. באכידה בעלי חיים דחייב המולא בגניבה אלא משום אנגניבה ואכידה דידהו פשיעותא היא: דכיון דנקטו נגרי כרייפא. כיון שראה שמלומדות לא נאלצו בעי טענתא ימירתא ואפי' הוי שומר חנם חיוב אלא שומר אכידה דמטלעלי פטור מגניבה ואכידה: נגרי. פשיעות: הסב. השכה מעליתא שמשעת: לגינא ולמורכבו מנין. דכני ליה למולא בהשכמו לגינא דבעלים: הכל לריכין דפט בעלים. גונב וגוחל או אחד מלכדעיה שומרין שחזירו לך ריך להודיעו לבעלים ואם לא הודיעו מייד הממחר נאחזיקו: טענת גנב. לפטור עלמו ע"י גנב שטען נגנבה היינו האכידה שמלאמי ונמלא שבידי הוא משלם תשלומי כפל כגנב עלמו דדרשין פקדן מרובה [מקמ דף סג:] ואם לא ימלא הגנב] אם לא ימלא כמו שאמר אלא הוא עלמו גנב ומייב גנבה שומר ישלם שיש אי אמרת בשלמא שומר אכידה כשומר חנם דמי משום הכי משלם כפל דהוי בעי למפטור נפשיה בטענת גנב: קרנא בעי עלמו. מעיקרא כי טען נגנבה הוה מחייב נפשיה לשלמי קרנא: טענת לפטיס מוויין. גנב מוויין טעל היינו בחזקה דקא פטר נפשיה בטענת אונס: לפטיס מוויין גזן סוף. וכטענת אונס פטר נפשיה וכפל בטען טענת גנב הוא דכתב ביה רחמנא (דכתיב) וגונב מנית האיש (שמות כ:). גנב סוף. הוא משלם כפל וכן פטור עלמו בטענת לפטיס מוויין. ולענין חיוב לא מייחייב שומר שכן עליה אם אמת אלו דהא איניש: לא

הכונס פרק ששי בבא קמא

בעליה: שומר חנם פטור. השואל (ב"מ דף טז): שארית. מנא במלכתא נשדה: עד לעולם לא אפילו. הניחה. החזירה למקום שיראנה אינו חייב לטפל בה נגנבה או אבדה או אבדה חייב באחריותה מאי נגנבה או אבדה לאו נגנבה מביתו ואבדה מביתו לא במקום שהחזירה והא קתני אינו חייב לטפל בה א"ל הכא במאי עסקינן כגון שהחזירה בצורה וחרתי קתני והכי קתני "החזירה שחרית למקום שיראנה (א) ושכיה דעייל ונפיק וחזי לה אינו חייב לטפל בה החזירה בצורה למקום שיראנה דלא שכיה דעייל ונפיק דלא חזי לה ונגנבה או אבדה חייב באחריותה איתביה (א) לעולם הוא חייב עד שהחזירה לרשותו מאי לעולם לאו אפילו מביתו ש"מ כשומר שכן דמי [א] א"ל מודיעת לך בבעלי חיים דכיון דנקטא להו ניגרא כרייתא בעי נפירותא יתירתא איתביה רבה לרב יוסף יהשב "אין לי אלא בביתו לגינתו ולחורבתו מנין ת"ל תשיבם מכל מקום מאי לגינתו ולחורבתו המשמרת לגינתו המשמרת ולחורבתו המשמרת היינו ביתו אלא פשיטא לגינתו שאינה משמרת ולחורבתו שאינה משמרת ש"מ כשומר חנם דמי א"ל ילעולם לגינתו המשמרת ולחורבתו המשמרת ודקא קשיא דת היינו ביתו הא קא משמע לן דלא בעינן דעת בעלים כדריב אלעזר "דא"ר אלעזר "הכל צריכין דעת בעלים החיז מהשבת אבדה שהרי ריבתה בו תורה השבות הרבה א"ל אביי לרב יוסף ואת לא תסברא דשומר אכידה כשומר חנם דמי והא "אמר רבי חייה בר אבא אמר רבי יוחנן יהמוען טענת גנב באבדה משלם תשלומי כפל ואי ס"ד שומר שכן הוי אמאי משלם תשלומי כפל קרנא בעי שלומי א"ל הכא במאי עסקינן כגון שטוען טענת לפטיס מוויין א"ל "ליסטים מוויין גזן הוא א"ל שאני אומר לפטיס מוויין פי' (א) אלא ברות מנאי וס"מ כשומר חנם דמי דכלתא שומרי דכרנה ורב יוסף והוי רבה כר"א שהוה שמויי ועוד קאמר לימא דרבי יוסף מנאי היא ומסיק דרבי יוסף ככולי עלמא ומשמע דרבה דלא לרבי עקיבא ודאי הוי שומר שכן אי אפשר לומר כן דעל כרחק לרבה אפי' לרבי עקיבא שומר חנם הוי דכאלו מנאיא (ב"מ דף טז. וס) לרבה לא הוי לרבי ערפון דממיר להשמע אלא שומר שכן אי"כ לר"ע לא הוי אלא שומר חנם לכך נראה דרבה לא יעמיד כלל פלוגתייהו בשומר אכידה אלא יאמר לטובי עלמא שומר חנם הוי ופלוגתייהו דשמואל דר"ע אית ליה דשמואל אבד קמא דנגמלא אבד אלפא וזי ור"א לית ליה דשמואל ורב יוסף כי מוקי פלוגתייהו דשמואל לא קאי רבי אליעזר כותיה שהוה פטור את המלוה באכידה אף דממי המשכון ולכך מוקי פלוגתייהו בשומר אכידה והוי כר"ע וקאמר לימא דרבי יוסף מנאי היא דרבה ודאי לאו מנאי דמוקי פלוגתייהו דשמואל ומסיק דכולי עלמא אית להו דרבי יוסף כי הוה דמתן בשבועות (ד' מג. וס) טעל הלימתי עליו ושמיס היה שיה דמשמע שחיוב לשלם המשכון כשאבד מיירי שאבד בפשיעה לרבה דלא שומר חנם הוי: לא במקום שהחזירה. ואפילו שומר לעולם הוא חייב עד שהחזירה בו' היא סיפא דכרייתא דלעיל בתוספתא דכ"מ (פי' ע"ש) ולהכי דייק מניה שפיר דחייב בגניבה ואכידה קאמר: אמר ר' יהודה ברי אבהו דף בבעלי חיים דכיון דנקפיי הוו נגרי כרייתא בו'. וכגון שנגנבה באומו ענין שנגרי כרייתא גרמו לה להגנב ולעיל לא חסיק אדעמיה האי שנייחא דהשתא מני למימר דנגנבה או שאבדה דלעיל מביתו קאמר אי נמי הך סיפא האכידה דוקא קאי שנייגרי כרייתא גרמו לה להאבד אלא לענין גניבה פטור שאין גורמין לה ליגנב ומשום הכי כרישא דקתני כהדיא נגנבה לא מני לשנויי הכי: לא

גז.

עין משפט
נר מצוה

לא א ב ב ד מ"י פ"ה
מ"ל גיילא ואכידה
הלכה ד' עו ופיין ח"מ
פנח עשין עד טושיע ח"מ
פי' רבו עשין ה' א'
ל' ה מ"י פ"ד מהל'
גינה הלכה י' ועין
ס' ופי' מהלכות גינה
ואכידה הלכה ח' פנח עשין
עד טושיע ח"מ פ"י שנה
פ"ק ה':
ל' ו מ"י פ"ח מהלכות
גינה ואכידה ה' פ'
פנח עשין עד טושיע ח"מ
פי' רבו עשין ה' א'
ל' ו ה מ"י פ"ד מהל'
גינה ה' ד' (וטושיע)
ח"מ פ"י שנה:
לה ט מ"י שס פ"ח ה'
ג פנח עשין עד
(וטושיע ח"מ סט):

מוסף רש"י

לגינתו ולחורבתו מנין.
היהוה השבט ופסול
לדא בעינן דעת
שומר פקדן שסחורמיה
לגינתן שגלמיה אונסת
(טו) הכל צריכין דעת
בעלים. גנב גזן ו'
שמיס שהטעו לריכיס
להודיעו. ואם לא הודיעו
ומה או נגנבה חייבים
נאחזיקו. דכיון דעת
שגנבה ולא דע ששכנה
לא מזהר בה ולא מפליגה
(טו) הטרען טענת גנב
באבדה. מולא אכידה
עשונן נגנבה הימני לאמר
שגלמיה (דקמא סג).